

Forslag

til

Lov om ekspropriation til udvidelse af bygningsanlæggene på Finseninstitutets ejendom.

Fremsat den 19. november 1964 af *indenrigsministeren*.

§ 1. I det omfang det er nødvendigt for at gennemføre udvidelse af bygningsanlæggene på den Finseninstitutet tilhørende ejendom i København, kan indenrigsministeren ved ekspropriation ophæve eller begrænse de servitutter, der i henhold til deklaration af 30. juli 1862, tinglyst

den 4. august 1862, hviler på instituttets ejendom.

§ 2. Ekspropriation i henhold til § 1 finder sted efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Bemærkninger til lovforslaget.

Finseninstitutet er en stiftelse, der under kontrol og medvirken af staten selv forvalter sine ejendomme og øvrige midler. Udgifter og indtægter ved Finseninstitutets drift samt anlægsudgifter vedrørende instituttet bevilges på de årlige finanslove. I forbindelse med statens overtagelse pr. 1. april 1963 af de indtil da Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse tilhørende radiumstationer er administrationen og driften af radiumstationen i København henlagt til Finseninstitutet.

Finseninstitutets og radiumstationens bygninger m. v. er beliggende på et areal ved Strandboulevarden omfattende ejendommene matr. nr. 109 I, 109 m, 109 o, 208, 251 og 2691, Udenbys Klædebo Kvarter, i Københavns kommune. Disse ejendomme samt en række privatejede ejendomme i nabolaget indgår i det såkaldte Rosenvænge kvarter.

I forbindelse med Rosenvænge kvarterets udstykning, der påbegyndtes for over 100 år siden, blev der ved deklaration af 30. juli 1862, tinglyst den 4. august 1862, pålagt køberne af de pågældende ejendomme forskellige forpligtelser og indskrænkninger med hensyn til rådigheden over ejendommene, herunder en bestemmelse om, at der ikke

må opføres bygninger med mere end tre etager i det hele. Deklarationen er aftrykt som bilag til nærværende bemærkninger.

Det fremgår af deklarationen, at disse servitutbestemmelser sigtede til at sikre kvarterets karakter af „fredeligt, hyggeligt og frit beliggende opholdssted“ samt til „bevarelse af udsigten til stranden“.

I de forløbne ca. 100 år har disse servitutbestemmelser mistet deres mening dels som følge af de omliggende kvarterers udbygning til høj etagebebyggelse og dels som følge af den fuldstændige ændring af forholdene øst for Rosenvænge kvarteret, der hidførtes ved Frihavnens anlæg og anlægget af jernbanedæmningen langs Østbanegade.

De omhandlede servitutbestemmelser vil imidlertid være til hinder for den under projektering værende udvidelse af radiumstationens sengeløj, der er planlagt som en 3-etagers bygning med udnyttet tagetage samt for opførelsen af en 4-etagers bygning, der indgår som en sidefløj i det af Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse færdigprojekterede kræftforskningslaboratorium, hvis 5-etagers hovedbygning mod Nordre Frihavnsgade derimod ikke falder ind under servitutbestemmelserne. End-

Indenrigsmin. 5. kt. j. nr. 27²⁸/1964.

25 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

videre vil servitutbestemmelserne vanskeliggøre eller umuliggøre den videre udbygning af Finsen-instituttet, som må anses for højst påkrævet for at skabe et tidssvarende kræftbehandlings- og kræft-forskningsinstitut.

Udgifterne ved udvidelsen af radiumstationens sengeføj er pr. 1. juli 1964 anslået til 9.400.000 kr. Ved finansloven for finansåret 1964-65 bevilgedes et beløb af 690.000 kr. til detailprojektering af dette byggeri. Udgifterne ved opførelsen af kræftforskningslaboratoriet, der fuldt ud vil blive placeret på Finseninstitutets grund, vil blive bekostet af Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse.

Finseninstitutets direktion har ved forhandlinger med Rosenvænge kvarterets grundejerkomité søgt servitutbestemmelserne hævet for de Finseninstitutet tilhørende ejendommers vedkommende, men komiteen har ikke kunnet gå med hertil som følge af, at enkelte af grundejerne, der hver for sig har påtaleret, og som i 1950 gav tilladelse til påbygning af en tagetage på radiumstationens eksisterende sengeføj, har modsat sig yderligere dispensation.

Under hensyn til den betydning, som Finseninstitutets udbygning vil have for det offentlige sundhedsvæsen, og til, at en sådan udbygning vil

kunne finde sted uden i særlig grad at være til gene for kvarterets beboere, foreslås der ved nærværende lovforslag tillagt indenrigsministeren bemyndigelse til at iværksætte ekspropriation af de pågældende servitutrettigheder i det omfang de vil være til hinder for en udbygning af Finseninstitutet og radiumstationen m. v. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at der gælder en videregående ekspropriationsbestemmelse til fordel for de fleste af landets sygehuse, idet disse ejes og drives af amts- og købstadkommuner eller af Københavns og Frederiksberg kommuner. Såfremt der til tilvejebringelse eller udvidelse af kommunale anlæg og institutioner, herunder sygehuse, opstår behov for at råde over arealer, der måske ikke kan erhverves ved køb, eller opstår konflikt med private servitutrettigheder eller lignende, er der ved forskellige lovbestemmelser tillagt kommunerne hjemmel til at iværksætte ekspropriation, jfr. herved særlig landsbyggelovens § 56 (der for købstædernes vedkommende erstatter den tidligere bestemmelse om ekspropriation i købstadkommunallovens § 23) og byggelov for staden København § 41.

Bilag.

Deklaration af 30. juli 1862 vedrørende matr. nr. 129, Udenbys Klædebo Kvarter.

Ifølge dertil given anledning fra de parcelejeres side, til hvem jeg har solgt grundstykker af Rosendahls tilliggende til bebyggelse, ved hvilket salg der er pålagt køberne følgende forpligtelser og indskrænkninger med hensyn til afbenyttelsen af samme, som betingelse for et fredeligt, hyggeligt og frit beliggende opholdssted, nemlig:

- „1. at køberen af en parcel er pligtig til selv at lade denne indhegne eller omhegn mod nabogrunde at træffe overenskomst med naboer, dog ikke må opføre hegn mod hovedvejen og sidevejene 20 alen fra hovedvejen højere end 2½ alen for ikke at betage naboerne udsigten til stranden.
2. at køberen med hensyn til parcellens bebyggelse er pligtig ved bygningens opførelse at lægge facaden ud mod hovedvejen, mindst 20 alen i afstand fra denne vejgrænse, såvel som også til ikke at give bygningen mere end tre etager i det hele, ligesom, fremdeles til bevarelse af udsigten til stranden, fra nabogrundene i mindre end 20 alens afstand fra vejen, hvilke 20 alen er minimum for afstanden mellem bygningen og hovedvejen, ikke at plante sådanne træer eller buske, som kunne hindre den fornævnte udsigt eller på selve bygningen op til taget anbringe karnapper eller andet fremspringende, som når ind på det omtalte bælte af 20 alen.
3. at det er køberen forment ved bebyggelse at opføre dampskorstene eller anbringe damp- eller andre støjende maskiner, eller at anlægge sådanne fabrik-

ker eller industriindretninger, som for staden København og dens grund omhandles i lov af 10. marts 1852 angående visse for sundheden skadelige næringsveje, der skal betragtes som gældende for og udvides til de her omhandlede grundstykker, uden at de i loven berørte undtagelser kunne komme til anvendelse på disse.

At afløb fra latrinen, kostalde eller deslige ikke må ledes ud til vejen, rende-stenene eller afløbsgrøfter. At der med hensyn til anlæg af offentlige forlystelsessteder ikke må anlægges andre sådanne end restaurationer og cafeer, hvorimod karussel og keglebaner, dansesalons og andre støjende forlystelser ej tillades inden for disse grundstykkers grænse“

såvel som til betryggelse for, at disse forpligtelser og indskrænkninger med hensyn til iagttagelse og afbenyttelse også skulle gøres gældende i fremtiden ved yderligere parcellsalg og respekteres af tilkommende ejere af Rosendahls hovedparcel, underkaster jeg herved mig for min besiddelsestid og disse i fremtiden den forpligtelse, at ingen af de parceller af det såkaldte Rosenvænge, der i fremtiden måtte blive solgt fra Rosendahl, skal kunne afhændes, uden at køberne og disses efterfølgere pålægges de samme fornævnte til fælles velvære sigtende forpligtelser og indskrænkninger, til bekræftelse af hvilket jeg frivilligen har udstedt denne deklaratlon og ved tinglæsning pålagt mig og efterkommende ejere af Rosendahl sammes nøjagtige opfyldelse.

København, den 30. juli 1862.

Mozart Waagepetersen.